

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської
обласної ради
" ____ " ____ 2017 № ____

ПЛАН
заходів на 2018-2020 роки із
реалізації Стратегії розвитку
Кіровоградської області на
період до 2020 року

Перелік скорочень

Стратегія-2020 – Стратегія розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

АПК – агропромисловий комплекс.

АРР – агенція регіонального розвитку.

АТО – антитерористична операція

ВВП – валовий внутрішній продукт.

ВРП - валовий регіональний продукт

ВДВ – валова додана вартість.

ДФРР - Державний фонд регіонального розвитку.

ЄС – Європейський Союз.

ЗУ – Закон України.

ЛПЗ - лікувально-профілактичні заклади

МСБ – малий та середній бізнес.

МСП - малі та середні підприємства

МТД – міжнародна технічна допомога.

МРГ – Проект ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»

УФСІ – "Український фонд соціальних інвестицій"

НУО – неурядова організація.

ОДА – обласна державна адміністрація.

ОМС – органи місцевого самоврядування.

ОСББ – об'єднання співвласників багатоквартирних будинків

ОТГ - об'єднана територіальна громада

ПТНЗ – професійно-технічні навчальні заклади.

РДА – районна державна адміністрація.

1. Методологія та процес підготовки Плану заходів з реалізації Стратегії - 2020

Стратегія розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року (нова редакція) затверджена рішенням обласної ради від 27 березня 2015 року №716 (далі – Стратегія-2020).

Стратегія-2020:

охоплює ключові напрями регіонального розвитку;

враховує специфіку регіонального планування, особливості соціально-економічного розвитку регіону та спрямована на вирішення його сучасних проблем.

Процес розробки Стратегії-2020 був колективною роботою різних суб'єктів регіонального розвитку у рамках груп регіональних експертів та дозволив залучити понад сто осіб із різних секторів суспільства, представників провідних підприємств базових галузей, суб'єктів малого та середнього бізнесу, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, громадських організацій, наукових установ, вищих навчальних закладів, тощо.

Стратегію-2020 побудовано у вигляді системи стратегічних цілей та напрямів розвитку. Стратегічні цілі виходять зі стратегічної мети й спрямовані на втілення стратегічного бачення Кіровоградщини у 2020 році.

Кіровоградська область у 2020 році - це регіон, який відроджує та підвищує економічний потенціал міст і сільських територій; підвищує життєздатність територіальних громад на основі інноваційних моделей місцевого самоврядування; є екологічно безпечним регіоном зі сприятливими, комфортними та безпечними умовами для життєдіяльності людини незалежно від місця її проживання.

Метою Стратегії-2020 є підвищення добробуту населення області шляхом досягнення сталого соціально-економічного розвитку та здійснення реформ в економічній і соціальній сферах, використання і реалізації конкурентних переваг регіону, подальшого розвитку міжнародної співпраці та міжрегіональної кооперації.

Стратегія-2020 є документом, який має покладатись в основу регіонального планування, та який реалізується через середньостроковий План заходів з її реалізації, програми соціально-економічного розвитку, цільові регіональні програми, проекти регіонального розвитку.

В основі досягнення цілей Стратегії є створення Плану заходів з її реалізації, на новій, інноваційній для української системи регіонального розвитку, основі – як взаємоузгодженого у просторі та часі набору конкретних проектів і заходів регіонального розвитку.

Стратегія-2020 реалізується у два етапи: 2015-2017 роки і 2018-2020 роки:

перший етап, визначений у Плані заходів на 2015-2017 роки із реалізації

Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року;

другий етап, передбачений у Плані заходів на 2018-2020 роки із реалізації Стратегії-2020 (далі – План заходів), представляє комплекс програм і проектів, які спрямовані на досягнення стратегічних і операційних цілей Стратегії-2020 у середньостроковій перспективі, з визначеними засобами реалізації, відповідальністю і часовими рамками впровадження.

План заходів на 2015-2017 роки із реалізації Стратегії-2020 затверджений рішенням обласної ради від 29 вересня 2015 року № 787.

Для забезпечення його виконання видано розпорядження голови облдержадміністрації від 04 грудня 2015 року № 485-р, яким визначено відповідальних виконавців Плану заходів Стратегії-2020 та запроваджено щоквартальний моніторинг.

Звіти про результати проведення моніторингу виконання Плану заходів із реалізації Стратегії-2020 за 2015 і 2016 роки та звіти з оцінки результативності реалізації Стратегії-2020:

підготовлені на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року №932 "Про затвердження Порядку розроблення стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів" на основі інформацій відповідальних виконавців Плану заходів Стратегії-2020 та із урахуванням наявної статистичної інформації;

затверджені відповідними рішеннями обласної ради та оприлюднені на офіційному веб-сайті облдержадміністрації і обласної ради.

План заходів на 2018-2020 роки із реалізації Стратегії-2020 розроблено: на підставі Законів України "Про місцеві державні адміністрації", "Про засади державної регіональної політики", "Про добровільне об'єднання територіальних громад";

відповідно до:

постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року №932 "Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів";

наказів Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 березня 2016 року №79 "Про затвердження методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації", від 24 квітня 2015 року № 80 "Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку" (зі змінами);

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

розпорядження голови Кіровоградської облдержадміністрації від 07 листопада 2016 року № 478-р "Про формування Плану заходів на 2018-2020 роки із реалізації Стратегії-2020".

Під час підготовки Плану заходів поряд зі Стратегією-2020 враховувались основні положення Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року.

Програми Плану заходів повністю співпадають зі стратегічними цілями Стратегії-2020:

Інтеграційні цілі (програми)		
1. Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу області:	2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток:	3. Запровадження сучасних моделей та успішних практик управління та формування інфраструктури:
Стратегічні напрями		
1.А. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області	2.А. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу	3.А.Вдосконалення системи регіонального управління
1.В. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору	2.В. Розвиток сучасної індустрії послуг як основи постіндустріального поступу	-
1.С. Розвиток сільських територій та розбудова соціальної інфраструктури	2.С. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання.	-
1.Д. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області		-

Інтеграційні цілі (стратегічні цілі) є загальними, тому вони залишаються важливими після завершення першого програмного циклу, виробленого в Плані заходів на 2015-2017 роки.

На операційному рівні, кожна з трьох інтеграційних (стратегічних) цілей складається з кількох стратегічних напрямів та стратегічних пріоритетів.

Інтеграційні цілі, стратегічні напрями та пріоритети Плану заходів на 2018-2020 роки з реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Інтеграційні цілі	Стратегічні напрями	Стратегічні пріоритети
I. Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу області	1.A. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області:	1. Нарощування обсягів виробництва промислової продукції та її реалізації на внутрішньому й зовнішніх ринках 2. Розбудова інвестиційного потенціалу у промисловості та стимулювання оновлення основних фондів 3. Підвищення ефективності інноваційної діяльності у промисловості, сприяння розвитку виробництва високотехнологічної продукції 4. Диверсифікація джерел енергопостачання, підвищення рівня енергоефективності в області та розвиток "зеленої економіки"
	1.B. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору:	1. Підвищення доданої вартості в аграрній сфері 2. Розвиток рослинництва та тваринницької галузі, як основи продовольчої безпеки регіону 3. Розвиток інфраструктури аграрного ринку
	1.C. Розвиток сільських територій та розбудова соціальної інфраструктури:	1. Поліпшення якості автомобільних доріг, забезпечення населених пунктів централізованим водопостачанням та водовідведенням 2. Розвиток соціальної інфраструктури села
	1.D. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області:	1. Розвиток інфраструктури міст 2. Підтримка інтегруючої ролі міст як центрів економічного та соціального розвитку.
II. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток:	2.A. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу:	1. Розвиток автомобільного транспорту та дорожньої (сервісної) інфраструктури 2. Розширення сфери послуг міського електротранспорту 3. Реалізація транзитного потенціалу
	2.B. Розвиток сучасної індустрії послуг, як основи постіндустріального поступу:	1. Надання якісних житлово-комунальних послуг 2. Забезпечення стабільного розвитку туристично-рекреаційного комплексу

Інтеграційні цілі	Стратегічні напрями	Стратегічні пріоритети
	2.С. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання:	<ul style="list-style-type: none"> 3. Збереження культурної спадщини 4. Сприяння комплексному розвитку сфери культури в регіоні 5. Раціональне використання природно-ресурсного потенціалу та найцінніших природних територій 1. Послаблення негативних демографічних тенденцій 2. Розвиток ринку праці та підвищення рівня доходів працюючих 3. Досягнення відповідності системи освіти потребам ринку праці, створення єдиного освітнього простору, забезпечення якості та доступності освіти, ефективності управління нею. 4. Підвищення ефективності системи соціального захисту населення 5. Завершення реформування системи охорони здоров'я 6. Розвиток підприємницького середовища та конкуренції на регіональних товарних ринках
III. Запровадження сучасних моделей та успішних практик управління та формування інфраструктури:	3.А.Вдосконалення системи регіонального управління	<ul style="list-style-type: none"> 1. Децентралізація влади, реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою 2. Підвищення якості державного управління регіональним розвитком 3. Удосконалення системи надання публічних послуг та активізація співпраці місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства.

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

До процесу мобілізації проектів регіонального розвитку на 2018-2020 роки було залучено широку групу представників зацікавлених сторін, зокрема: представники територіальних органів міністерств та відомств України в області, провідних установ, організацій і підприємств, науковців, громадських організацій та ін.

План заходів Стратегії-2020 підготовлено на підставі проектів щодо регіонального розвитку, запропонованих представниками основних зацікавлених сторін області для включення до Плану заходів, відібраних та згрупованих групами експертів з попереднього відбору проектів регіонального розвитку у відповідній галузі (сфері діяльності) та схвалених Робочою групою.

Стратегічні програми Плану заходів Стратегії-2020 визначатимуть, що саме потрібно зробити у всіх сферах життєдіяльності Кіровоградської області для покращення результатів, особливо в галузях економіки, усуненні слабких сторін, які стримують розвиток і підвищення якості життя та мінімізації ризиків, що загрожують реалізації визначених цілей розвитку.

У Плані заходів Стратегії-2020 викладені узгоджені дії, необхідні для того, щоб область була визнана конкурентоспроможним регіоном в українському контексті. Разом з тим, у ньому окреслено перспективу на майбутнє й визначено, що в області потрібно зробити для того, щоб підвищити потенціал.

Формування Плану заходів Стратегії-2020 спиралось на вивчення можливих джерел фінансування та реальність залучення для його виконання необхідних ресурсів: державний та місцеві бюджети, ресурси проектів міжнародної технічної допомоги, приватні інвестиції.

План заходів Стратегії-2020 підготовлено на основі чинного законодавства та із застосуванням європейської практики для стратегічного і операційного планування.

Принципи та інструменти, які застосовувалися для визначення сфер втручання, передбачали:

1. Партнерство – домовленість про спільні цілі шляхом консультацій та на основі консенсусу з представниками влади, ділових кіл, освітніх установ, організацій громадянського суспільства та інших відповідних зацікавлених сторін.

2. Участь та спільна зацікавленість – забезпечення широкої соціальної згоди, чіткої громадської підтримки реалізації, зацікавленості діяти в напрямку спільних цілей, взаємної довіри, спільної відповідальності і підзвітності, а також захист від спроб окремих суб'єктів розвитку задовольнити лише власні інтереси.

3. Сталість – результат застосування уставлених принципів і методологічних інструментів, таких як баланс і узгодженість стратегічних і операційних елементів (цілей, заходів, програм).

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

4. Інтеграцію – досягнуто завдяки широкій участі усіх зацікавлених сторін та забезпеченню їх потреб на регіональному рівні через розробку спільних заходів.

5. Інновацію – визначення оптимальних і оригінальних втручань (проектів) з метою забезпечення найбільш ефективного використання наявних ресурсів.

6. Узгодженість, ієрархію та взаємопов'язаність – передбачення у планувальних документах нижчого рівня узгодженості з планами вищого рівня з можливою більшою конкретизацією.

Під час підготовки Плану заходів Стратегії-2020 взято до уваги такі фактори:

1. Наявність в Україні політичної волі до приведення процесів планування та реалізації політики регіонального розвитку у відповідність з практикою Європейського Союзу, викладені у Стратегії реформ - 2020, законах України "Про стимулювання розвитку регіонів" та "Про засади державної регіональної політики".

2. Визначення найбільш важливих проблем розвитку області, які можуть бути розв'язані на регіональному рівні, виходячи з повноважень місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та ресурсів, які для цього можуть бути залучені.

3. Відповідність програм, напрямів і проектів регіонального розвитку, що пропонуються у Плані заходів Стратегії-2020, для досягнення стратегічних цілей, визначених у Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року.

План заходів Стратегії-2020 підготовлений для всієї Кіровоградської області та націлений на використання основних економічних можливостей, наявних в області, але також враховує оптимальні способи сприяння сталості – соціальну інтеграцію, доступність і захист довкілля з урахуванням збереження природних, культурних та історичних ресурсів і надбань.

Важливим є територіальний аспект реалізації проектів. Вони мають призводити до зменшення дисбалансів розвитку районів області, покращення соціально-економічного добробуту населення та сприяти стимулюванню різних форм співробітництва територіальних громад.

2. Короткий виклад аналізу стану та результатів розвитку економіки області

Підготовка Плану заходів на 2018-2020 роки із реалізації Стратегії-2020 проведена наприкінці 2016 року відповідно до пріоритетів і завдань, поставлених у Стратегії і з огляду на існуючі та передбачувані можливості розвитку і виклики.

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Розвиток економіки області у 2016 році відбувався в умовах продовження реформ у різних сферах, децентралізації повноважень органів влади, зокрема:

1) впровадження податкової реформи, реформи міжбюджетних відносин і бюджетної децентралізації, яка має певний позитивний вплив на регіональний розвиток Кіровоградської області.

Відбулося розширення джерел наповнення місцевих бюджетів, введення нових трансфертів (освітня і медична субвенція), впровадження нового механізму бюджетного вирівнювання та забезпечення фінансовими ресурсами окремих видаткових повноважень, переданих державними органами влади місцевим органам виконавчої влади (адміністративні послуги, тощо), що обумовило збільшення фінансового ресурсу місцевих бюджетів. Найбільше зріс фінансовий ресурс від бюджетної децентралізації у бюджетах місцевого самоврядування (за 2015 рік - на 57,1% більше (+470,5 млн.грн.).

Завдяки збільшенню власних доходів місцевих бюджетів та інвестиційного ресурсу, який надходить в область із державного бюджету, має місце посилення інвестиційної складової місцевих бюджетів.

У 2016 році на капітальні видатки з місцевих бюджетів передбачено в 1,6 раза більше ніж у 2015 році. Це свідчить про розширення можливостей місцевих бюджетів для спрямування коштів на оновлення об'єктів соціальної та іншої інфраструктури;

2) впровадження децентралізації влади: завершено роботу щодо стратегічного планування об'єднаних територіальних громад на території усієї області.

Рішенням обласної ради від 18 листопада 2016 року № 167 схвалено проект Перспективного плану формування територій громад Кіровоградської області (у новій редакції), який передбачає створення 54 об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ);

3) впровадження освітньої реформи, яка розширює доступність до якісної освіти дітей із сільської місцевості.

В області вже створено 18 опорних шкіл і 67 філій, у результаті чого 248 учнів отримали можливість перейти із індивідуальної форми навчання до навчання у повноцінних класах, розширено можливості впровадження профільного навчання тощо.

Для підвезення учнів до опорних шкіл у 2016 році придбано 28 шкільних автобусів, для оснащення опорних шкіл придбано 33 навчально-комп'ютерні комплекси, 63 мультимедійні комплекси, 732 комп'ютери, тим самим підвищено якість надання освітніх послуг;

4) реалізація реформи з децентралізації надання адміністративних послуг, яка дозволила наблизити надання адміністративних послуг до їх отримувачів, обмежити контакт отримувачів адмінпослуг із суб'єктами їх надання, тим самим зменшити корупційні ризики.

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

В області діють 25 центрів надання адміністративних послуг, через які із 2016 року надаються адміністративні послуги із державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та з державної реєстрації бізнесу.

29 органів місцевого самоврядування прийняли рішення та виконують повноваження із державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, у тому числі, 14 - виконують і повноваження з державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців.

Із травня 2016 року органи місцевого самоврядування виконують повноваження із реєстрації місця проживання громадян та зняття із реєстрації місця проживання, які до цього виконувались органами Державної міграційної служби лише у районних центрах і містах обласного значення;

5) впровадження реформи публічних закупівель, яка має позитивний вплив на підвищення ефективності використання державних коштів, розширення доступу бізнесу до участі у публічних закупівель.

Через систему електронних закупівель "PROZZORRO" станом на 26 грудня 2016 року понад 1100 суб'єкти бізнесу із Кіровоградської області взяли участь у 5922 тендерах, які проводились через систему "PROZZORRO" в Україні, 911 із яких вийшли переможцями і змогли поставити товарів на суму понад 865 млн.грн.

Результати розвитку економіки за січень-листопад 2016 року свідчать про поступове відновлення обсягів виробництва і реалізації товарів, продукції робіт і послуг порівняно із відповідними періодами попередніх двох років, збільшення надходжень до бюджетів різних рівнів, поступове відновлення споживчої активності населення тощо.

У реальному секторі економіки у січні-листопаді 2016 року порівняно з відповідним періодом 2015 року забезпечено зростання обсягів промислового виробництва – на 18,2% та обсягів валової продукції сільського господарства – на 6%.

І промисловість і сільське господарство мають у 2016 році позитивні результати фінансово-господарської діяльності, що також є позитивом для їх розвитку у наступному році.

Активізовано інвестиційну діяльність:

в економіку області залучено 7 млн.дол.США прямих іноземних інвестицій, їх обсяг до початку 2016 року збільшено на 8,5 %;

обсяг капітальних інвестицій у січні-вересні 2016 року склав майже 3,9 млрд.грн., що майже в 1,6 раза більше ніж у січні-вересні 2015 року. Це, в основному, власні кошти суб'єктів господарювання (3,2 млрд.грн. або 84%).

Позитивний вплив на розвиток реального сектору економіки та соціальної сфери області мало, зокрема:

а) продовження відновлення виробництва в окремих галузях, переорієнтація на інші ринки збуту, насамперед країн Азії та Африки, підприємств, які традиційно експортували до Російської Федерації;

б) зменшення податкового навантаження на фонд оплати праці і ставки єдиного соціального внеску;

в) залучення інвестицій із різних джерел фінансування, зокрема коштів інвестиційного спрямування.

Негативний вплив на подальший розвиток економіки та інших сфер діяльності мали зокрема, такі фактори, як:

продовження складної ситуації в східних регіонах України;

торговельні обмеження з боку Російської Федерації (м'ясо, молочні продукти, плодоовочеві консерви, кондитерські вироби та алкогольні напої);

погіршення ситуації на світових ринках (падіння цін на основні групи експорту, зокрема на продукцію аграрного сектору);

значне підвищення тарифів на: природний газ, електроенергію, послуги залізничного пасажирського транспорту, водопостачання, водовідведення, зростання цін на паливо та мастила ;

складність отримання банківських кредитів та висока процентна ставка за їх користуванням;

наявність тіньових відносин у сфері зайнятості населення та оплати праці, виготовлення і обігу товарів і продукції, та в інших сферах.

Незважаючи на наявність стримуючих факторів, за оцінками експертів, після глибокого спаду 2014-2015 років економіка має шанси на відновлювальне зростання, але для цього потрібно швидке і успішне реформування і відновлення довіри інвесторів; багато що залежить від зовнішнього середовища і динаміки розвитку країн-торговельних партнерів, а також від поліпшення інвестиційного середовища в країні і регіоні.

Серед основних потенційних економічних можливостей, які можна було б використати для диверсифікації та активізації економічної діяльності, є:

ефективна державна регіональна політика;

зацікавленість зовнішніх інвесторів регіоном (покращення стану доріг; розвиток транскордонних економічних відносин; створення бізнес-інфраструктури; розвиток наукомістких галузей, у тому числі ІТ-технологій);

впровадження системи державної підтримки сільськогосподарських підприємств, в тому числі дрібних сільгосптоваровиробників.

3. Програми Плану заходів з реалізації Стратегії-2020

3.1. Програма 1. Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу області

Стан та проблеми

Кіровоградська область характеризується мало диверсифікованою економікою і має виражений сільськогосподарський тип економіки.

Сільським господарством забезпечується майже 30% валової доданої вартості, яка створюється в області.

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Структура сільськогосподарського виробництва області за 1990-2015 роки суттєво змінилась: частка галузі рослинництва у загальному обсязі виробництва сільськогосподарської продукції в області значно зросла і за 2015 рік становила 82,3% (1990 рік – 54,4%). Така зміна у сільськогосподарській галузі області може мати більш негативні наслідки для зернового господарства у контексті зміни кон'юнктури на світових ринках, зміни клімату та пришвидшеної ерозії земель.

Сільськогосподарські підприємства переважно спеціалізуються на виробництві зернових і зернобобових культур та соняшнику, тоді, як господарства населення – на вирощуванні картоплі (99,8% від загального обсягу виробництва в області), овочів (96%), плодів та ягід (97,8%), м'яса (69,4%), молока (83,5%) та яєць (79,6%).

Посівні площі порівняно із 2000 роком: збільшилися під соняшником, ріпаком, зерновими і зернобобовими культурами, зменшилися під картоплею, овочами відкритого ґрунту.

Завдяки вирощуванню маржинальних культур рівень рентабельності від реалізації продукції рослинництва складає в області 66,6% (в Україні – 45,9%). Рівень рентабельності від реалізації продукції тваринництва становить в області 2,5 % (в Україні – 22,6 %).

Маючи значний потенціал та демонструючи стабільність навіть у кризовий період, агропромисловий комплекс не в змозі забезпечити достатню зайнятість для сільського населення, що призводить до знелюднення сільських територій. Чисельність сільського населення зменшилась порівняно із 2001 роком на 93,2 тис. осіб, або на 20,5%. У 231 сільському населеному пункті (або 24,3% від їх загальної кількості) чисельність населення становить менше 50 осіб, у 127 - менше 100 осіб. У 140 сільських населених пунктах взагалі немає дітей віком до 5 років.

Це потребує пошуку додаткових можливостей зайнятості для жителів села, як у сільськогосподарському виробництві через його диверсифікацію, а також в інших секторах регіональної економіки. Для цього є потреба у відновленні потенціалу тваринництва, створенні підприємств із переробки сільськогосподарської сировини безпосередньо у сільських населених пунктах. У сільських населених пунктах недостатньо закладів соціальної інфраструктури, а стан наявних об'єктів потребує впровадження енергоефективних технологій і обладнання, проведення реконструкцій і капітальних ремонтів приміщень задля створення належних умов праці та надання послуг споживачам.

Виконання даних заходів дозволить збалансувати розвиток сіл та міст і запобігти подальшому відтоку молодого, кваліфікованого і освіченого населення з сільських територій.

Стратегічно важливими для економіки області є машинобудування та харчова промисловість, якими забезпечується найбільша частка валової доданої вартості у промисловості (57%).

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Проте, промисловість у цілому характеризується невисоким рівнем доданої вартості (20% у ВДВ області, яка є своєрідним індикатором структурних зрушень в економіці області) та наукоємності виробництва, великою енергоємністю та високим рівнем зносу основних фондів, що значно впливає на конкурентоздатність економіки регіону.

У загальному обсязі реалізованої промислової продукції понад 47,5% забезпечується харчовою промисловістю, в основному олієжировою промисловістю (31% - у загальному обсязі реалізованої промислової продукції та 66% - у харчовій промисловості), м'ясопереробною (5,4% та 11,5%), при цьому частка продукції машинобудування зменшується (із 14,3% у 2010 році до 9,2% у 2015 році). В обмежених обсягах здійснюється виробництво молочної продукції, макаронних і кондитерських виробів, круп, води мінеральної, продукції легкої і хімічної промисловості, поліграфічної продукції, товарів господарського призначення та будівельних матеріалів, які є орієнтованими на внутрішній ринок.

Основними групами експорту товарів є жири та олії тваринного або рослинного походження, готові харчові продукти, продукти рослинного походження, машини та обладнання, частка яких в загальному обсязі експорту складає більше 80%. Продукція олієжирової промисловості і машинобудування є експортоорієнтованою, що призводить до періодичного спаду виробництва у цих галузях через кризові явища на зовнішніх ринках, ускладнення відносин із окремими країнами тощо.

Для підвищення ефективності промислового виробництва і підвищення конкурентоспроможності продукції постає питання вдосконалення роботи із представлення потенціалу провідних підприємств, формування нових підходів до забезпечення висококваліфікованими кадрами сучасного виробництва, у першу чергу у галузях із високою доданою вартістю (машинобудування, харчова промисловість, енергетика тощо).

В умовах нестабільності законодавства, низького інвестиційного рейтингу України, браку фінансово-інвестиційного капіталу та напружених відносин з окремими країнами, існує ризик зниження ділової активності та інвестиційної діяльності в області.

Для мінімізації негативних тенденцій, пом'якшення існуючих ризиків, економіка області потребує нових інвестицій, паралельно з підтримкою зростаючого сектору малого та середнього бізнесу, спроможного швидко пристосовуватися до змін у середовищі. Для забезпечення залучення інвестицій в економіку області необхідним є створення ефективного маркетингу регіону, головним завдання якого є просування інвестиційного потенціалу області на інвестиційні ринки.

Реалізація Програми має на меті забезпечити зменшення диспропорції в економічному розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць області, зменшити ризики залежності економіки від ситуації на зовнішніх ринках; перехід до ресурсозберігаючої та екологічнобезпечної моделі розвитку реального сектору економіки, збільшення доданої вартості аграрного

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

виробництва, створення додаткових можливостей для збільшення доходів агровиробників та сільського населення, розвитку сільських територій, створення умов для залучення стратегічних інвестицій.

Програма 1 прямо відповідає Стратегічній цілі "1. Підвищення ефективності використання економічного потенціалу області".

Програма "1.Підвищення ефективності використання економічного потенціалу області" кореспондується з програмою "2.Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток" (Програма 2).

Структура програми

Програма складається з 4-ох напрямів, які включають в себе 16 проектів, що передбачають:

промоцію інвестиційних можливостей регіону та експортних можливостей підприємств;

впровадження енергоефективних технологій, розвиток "зеленої економіки" та застосування альтернативної енергетики;

розвиток інноваційних та інформаційних технологій в області;

нарощування виробництва продукції в основних галузях промисловості;

розвиток інфраструктури міст і сільських територій.

Проекти	Відповідальні	Територія, на яку проект матиме вплив
Напрямок 1.А. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області		
Формування позитивного міжнародного та інвестиційного іміджу області	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації	Кіровоградська область
Будівництво заводу з виробництва біогазу з відходів виробництва ТОВ "Новомир-городський цукор" та виробництво електроенергії	Новомиргородська райдержадміністрація, департамент інфраструктури та промисловості облдержадміністрації	Новомиргородський район
Будівництво гідроелектростанції (ТОВ "Гідроінвест")	Новоархангельська райдержадміністрація, департамент інфраструктури та промисловості облдержадміністрації	Новоархангельський район
Будівництво сонячної електростанції (ТОВ АФ "Авангард ЛТД")	Новоархангельська райдержадміністрація, департамент інфраструктури та промисловості облдержадміністрації	Новоархангельський район
Будівництво енергогенеруючого об'єкту з використанням енергії сонця (ТОВ "ГРІН ЕЛЕКТРА 1")	Гайворонська райдержадміністрація, департамент інфраструктури та	Гайворонський район

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Проекти	Відповідальні	Територія, на яку проект матиме вплив
	промисловості облдержадміністрації	
Створення Кластеру з інформаційних технологій Центрального регіону	Департамент інфраструктури та промисловості облдержадміністрації	Кіровоградська область
Впровадження нових методів навчання із застосуванням сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій	Департамент інфраструктури та промисловості, управління освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації	Кіровоградська область
Створення якісних умов для розвитку позашкільної освіти	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації	м.Кропивницький
Комфорт дошкільної освіти	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, Знам'янський міськвиконком, Новгородківська, Онуфріївська, Знам'янська райдержадміністрації	м.Знам'янка, Знам'янський район, Онуфріївський район, Новгородківський район
Впровадження енергозберігаючих заходів в закладах освіти області	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, Кіровоградський, Знам'янський міськвиконком, Вільшанська, Голованівська, Добровеличківська, Кіровоградська, Компаніївська, Новгородківська, Новоархангельська, Новомиргородська, Новоукраїнська, Онуфріївська, Олександрівська райдержадміністрації	м.Кропивницький, м.Знам'янка, Вільшанський, Голованівський, Добровеличківський, Кіровоградський, Компаніївський, Новгородківський, Новоархангельський, Новомиргородський, Новоукраїнський, Олександрівський, Онуфріївський райони
Підвищення енергоефективності в закладах культури області	Департамент культури, туризму та культурної спадщини облдержадміністрації, Олександрійська міська рада, Компаніївська, Устинівська райдержадміністрації.	Кіровоградська область

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Проекти	Відповідальні	Територія, на яку проект матиме вплив
Впровадження енергозберігаючих заходів в ЛПЗ третинного рівня для надання медичної допомоги населенню області	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, управління капітального будівництва облдержадміністрації	Кіровоградська область
Впровадження енергозберігаючих заходів в ЛПЗ вторинного рівня	Департамент охорони здоров'я, управління капітального будівництва облдержадміністрації, Благовіщенська, Вільшанська, Новгородківська, Новоукраїнська, Петрівська райдержадміністрації, Кіровоградський, Світловодський міськвиконком	Благовіщенський, Вільшанський, Новгородківський, Новоукраїнський, Петрівський райони, м.Кропивницький, м.Світловодськ
Напрямок 1.В. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору		
Впровадження лінії по переробці молочної продукції (ПСП "Нива")	Гайворонська райдержадміністрація, департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації	Гайворонський район
1.С. Розвиток сільських територій та розбудова соціальної інфраструктури		
Створення комфортних умов життєдіяльності населення області	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації, Новомиргородська, Олександрівська райдержадміністрації	Олександрівський, Новомиргородський райони
Напрямок 1.Д. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області		
Оптимізація системи теплозабезпечення м.Олександрія, реконструкція міжквартальних мереж теплопостачання м.Долинська	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації, Олександрійський міськвиконком, Долинська райдержадміністрація	м.Олександрія, Олександрійський, Долинський райони

Напрямок 1.А. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області

Економіка регіону потребує кардинального оновлення, – головним чином це стосується сфери промислового виробництва. Зростання ВРП регіону можуть забезпечити лише модернізовані та новостворені промислові підприємства з високою продуктивністю та високою доданою вартістю

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

промислової продукції. Це можливо досягнути лише за умови залучення значного інвестиційного ресурсу, перед цим здійснивши необхідну технічну, організаційну і інженерну підготовку інвестиційних об'єктів та їх маркетингово-промоційну підтримку.

Підвищення енергоефективності дозволяє знайти резерви та направити їх на розвиток області. Дуже гостро постає питання енергозбереження. На цьому підґрунті виникають загрози, які мають негативний вплив на економіку як країни, так і області зокрема. Підвищуються тарифи підприємствами житлово-комунального господарства, що, в тому числі веде до збільшення видатків місцевих бюджетів на утримання установ бюджетної та соціальної сфери.

Реалізація напряму "Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області" має за мету: підвищення конкурентоспроможності промислової продукції, створення інфраструктури для розвитку інформаційних технологій, екологізацію виробництва за рахунок упровадження енергозберігаючих технологій та альтернативних джерел енергії.

Напрямок "1.А. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області" включає проекти, що матимуть вплив у наступних сферах:

забезпечення умов для залучення інвесторів, просування новітніх розробок у виробництво, підтримка інноваційних процесів;

маркетингово-промоційна підтримка, популяризації секторів та підприємств, що мають експортний потенціал, просування регіональних брендів на зовнішні ринки;

створення нових підприємств і забезпечення робочими місцями мешканців регіону;

підвищення рівня енергоефективності через проведення енергоаудитів, налагодження виробництва альтернативних видів палива і обладнання для його використання.

Напрямок 1.В. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору.

Кіровоградська область має значний ресурсний потенціал для формування високотехнологічного аграрного сектору, здатного здійснювати суттєвий внесок у забезпечення продовольчої безпеки країни, розширення сировинної бази для харчової промисловості, посилення експортних позицій України.

Аграрний сектор області потребує збільшення доданої вартості сільськогосподарського виробництва, поряд із збільшенням його продуктивності і рентабельності, що сприятиме підвищенню зайнятості та доходів сільського населення і підвищенню якості життя на селі.

Напрямок 1.В. включає в себе проекти, що матимуть вплив у наступних сферах:

розвиток аграрного бізнесу, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції;

підвищення продуктивності та конкурентоспроможності аграрного комплексу;

Напрямок 1.С. Розвиток сільських територій та розбудова соціальної інфраструктури

В Україні і на Кіровоградщині має місце тенденція до міграції населення з сільських до міських населених пунктів, спричинена значним розривом в якості життя та доступності послуг для жителів сіл і міст.

Сучасна сільська інфраструктура, в більшості, знаходиться у вкрай занедбаному стані і для виправлення ситуації потребує значно більших соціальних інвестицій, ніж фінансові можливості, що будуть доступними для регіону в середньостроковій перспективі.

Розвиток сільських територій, перш за все, має на меті забезпечення комфортного рівня життя населення. Це досягається шляхом розвитку аграрного сектору, що забезпечить робочі місця на селі і продовольчу безпеку, розбудовою транспортної, соціальної та іншої інфраструктури на селі, розблокуванням економічного потенціалу територій, самореалізацією та організацією змістовного дозвілля жителів сільських територій в області.

Для покращення існуючої ситуації проектами зазначеного напрямку передбачається:

- впровадження енергоефективних технологій вуличного освітлення;
- поліпшення стану місцевих автомобільних доріг;
- розвиток соціальної інфраструктури села тощо.

Напрямок 1.Д. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області

Кіровоградська область нараховує 12 міст (4 міста обласного значення, 8 міст районного значення), 10 малих міст (Бобринець, Гайворон, Долинська, Знам'янка, Мала Виска, Новомиргород, Новоукраїнка, Помічна, Світловодськ, Благовіщенськ). Міське населення області складає 611,6 тис. осіб (62,9% до загальної чисельності населення області).

Кіровоградській області властива концентрація економічної активності довкола кількох центрів: м.Кропивницький, м.Олександрія, м.Знам'янка м.Світловодськ.

Основний обсяг реалізованої промислової продукції виробляється фактично лише у м.Кропивницькому (понад 66%). Обсяг продукції, виробленої в інших містах обласного значення, не перевищує 15% від загального обсягу реалізованої продукції області.

Високий рівень монопрофільності, залежність міст від підприємств певної галузі, переважно, харчової промисловості, машинобудування є причиною високого рівня залежності від зовнішніх економічних чинників, кон'юнктури внутрішнього та зовнішнього ринків.

Основними проблемами таких міст є:

висока ступінь залежності економіки міст, зайнятості міського населення від ринкових коливань;

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

залежність соціальної сфери від економічного стану містоутворюючих підприємств;

обмеженість залучення інвестицій у нові виробництва через відсутність інвестиційних майданчиків.

Реалізація напряму 1.D. "Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області" має за мету: подальший розвиток інфраструктури міст обласного значення.

Проектами напряму 1.D. передбачається:

розвиток житлового будівництва;

проведення реконструкції інженерної інфраструктури міст;

залучення інвестицій у будівництво та/або реконструкцію вулично-дорожньої мережі міст.

Часові рамки і засоби реалізації Програми

Програма "1. Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу області" включає в себе 4 напрями, які складаються з 16 відповідних проектів.

Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону.

Зазначена Програма реалізовуватиметься протягом 2018-2020 років. При цьому впровадження проектів, що входять до неї, можливе за рахунок коштів:

державного бюджету (в рамках галузевих (міжгалузевих) державних цільових програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади, що спрямовуються на розвиток відповідної сфери в регіонах, державного фонду регіонального розвитку, субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам);

місцевих бюджетів;

міжнародної технічної допомоги, міжнародних фінансових організацій;

інвесторів, власних коштів підприємств.

Очікувані результати та показники

Успішна реалізація проектів Програми "1. Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу області", має сприяти досягненню таких результатів:

розроблено ґрунтовні презентації області та проведено їх промоцію на різноманітних іміджевих заходах (форумах, "круглих столах", виставках тощо);

проведено Міжнародну виставку "АГРО-ЕКСПО" та міжнародний інвестиційний форум "Центрально-Український інвестиційний день";

реалізовано енергозберігаючі проекти, у тому числі спрямовані на виробництво та використання альтернативних видів палива;

створено інфраструктуру з розвитку інформаційних технологій;

поліпшено умови життєдіяльності населення у сільській місцевості;

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

розширено виробництво і реалізацію енергії, виробленої гідро-, сонячними електростанціями;
поліпшено екологічну ситуацію в області;

Показники:

ВРП (у фактичних цінах) у розрахунку на одну особу, гривень;
наявний дохід у розрахунку на одну особу, гривень;
обсяг виробленої сільськогосподарської продукції, % до попереднього року;
обсяг ВДВ у галузі сільського господарства, % до попереднього року;
обсяг ВДВ у галузі сільського господарства, % у ВДВ області;
індекс продукції промисловості, % до попереднього року;
обсяг ВДВ у промисловості, % до попереднього року;
обсяг ВДВ у промисловості, % у ВДВ області;
обсяг капітальних інвестицій, млн.грн.;
кількість реалізованих енергоефективних проектів, од.;
кількість нових підприємств та нових видів економічної діяльності у сільських територіях;
обсяг прямих іноземних інвестицій, % до попереднього року;
обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на 1 особу, дол. США;
обсяг експорту, % до попереднього року;
кількість малих підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць;
кількість середніх підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць;
частка реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції, %.

Орієнтовний фінансовий план

Назви проектів	Вартість, тис. грн.			
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Разом
Напрямок 1.А. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області				
Формування позитивного міжнародного та інвестиційного іміджу області	955	725	855	2535
Будівництво заводу з виробництва біогазу з відходів виробництва ТОВ "Новомир-городський цукор" та виробництво електроенергії	300000			300000
Будівництво гідроелектростанції (ТОВ "Гідроінвест")	13000	-	-	13000
Будівництво сонячної електростанції (ТОВ АФ "Авангард ЛТД")	15000	-	-	15000
Будівництво енергогенеруючого об'єкту з використанням енергії сонця (ТОВ "ГРІН ЕЛЕКТРА 1")	800	89200	-	90000
Створення Кластеру з інформаційних технологій Центрального регіону	400	100	-	500

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Назви проектів	Вартість, тис. грн.			
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Разом
Впровадження нових методів навчання із застосуванням сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій	1000	500	-	1500
Створення якісних умов для розвитку позашкільної освіти	12055,3	1753,5	-	13808,9
Комфорт дошкільної освіти	13377	4686	1450	19507
Впровадження енергозберігаючих заходів в закладах освіти області	19284	6689,7	12539,7	38513,4
Підвищення енергоефективності в закладах культури області	1818,9	16736,1	22001,1	40556,1
Впровадження енергозберігаючих заходів в ЛПЗ третинного рівня для надання медичної допомоги населенню області	21840,4	5945,8	-	27786,2
Впровадження енергозберігаючих заходів в ЛПЗ вторинного рівня	7881,3,	2700	200	10781,3
Усього: 13 проектів	407411,9	129036,1	37045,8	573487,9
Напрямок 1.В. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору				
Впровадження лінії по переробці молочної продукції (ПСП "Нива")	1200	-	-	1200
Усього: 1 проект	1200	-	-	1200
Напрямок 1.С. Розвиток сільських територій та розбудова соціальної інфраструктури				
Створення комфортних умов життєдіяльності населення області	4200	220	250	4670
Усього: 1 проект	4200	220	250	4670
Напрямок 1.Д. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області				
Оптимізація системи теплозабезпечення м.Олександрія, реконструкція міжквартальних мереж тепlopостачання м.Долинська	105340	155330	197140	457810
Усього: 1 проект	105340	155330	197140	457810
Усього за програмою: 16 проектів	518151,9	284586,1	234435,8	1037167,9

3.2. Програма 2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток**Стан та проблеми**

Демографічна ситуація, що склалася в області є складною, і цілком обґрунтовано викликає занепокоєння. Скорочення чисельності населення, зниження тривалості життя і падіння народжуваності стали характерними ознаками демографічних процесів, які відбуваються в області.

Зменшення чисельності відбувається через природне та міграційне скорочення населення. За останні 5 років чисельність населення в області зменшилася на 36,9 тис. осіб, або на 3,7 %, в основному, за рахунок природного скорочення (з 1010 тис. осіб у 2010 році до 968 тис. осіб у 2016 році).

Найвищий рівень смертності населення є від хвороб системи кровообігу

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

(62,6% від загальної кількості померлих) та новоутворень (13,1%). Має місце високий рівень захворюваності і смертності в області від хвороб серцево-судинної системи, злоякісних новоутворень, ВІЛ/СНІДу, туберкульозу та інших хвороб.

На формування трудового потенціалу в області мають вплив загальні негативні тенденції соціально-економічного та демографічного розвитку.

Одним з визначальних чинників скорочення населення є трудова міграція, що набула характеру демографічної проблеми. Серед причин, що спонукають населення області мігрувати, у тому числі і за кордон, є незадоволеність заробітною платою; відсутність роботи за фахом; необхідність терміново заробити значні кошти; скорочення робочих місць.

Сальдо міграції має негативний показник (за 2015 рік – мінус 688 осіб, або мінус 0,71%), що свідчить про втрати населення області і в напрямку міграційного руху населення.

Розвиток людського потенціалу області уповільнюється через ситуацію, що склалася на ринку праці. Значне навантаження на вільне робоче місце спричинене невідповідністю професійно-кваліфікаційної потреби в кадрах економіки регіону пропозиції робочої сили на ринку праці.

Економічні процеси, що відбуваються в області, призводять до зміни кількості та структури робочих місць. Не дивлячись на те, що державна система освіти та служба зайнятості докладають чимало зусиль для того, щоб мешканці області могли знайти собі роботу, на регіональному ринку праці усе одно існують значні дисбаланси.

Доходи населення області переважно формуються із отриманих соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів (пільг, субсидій, соціальних допомог тощо) (40,3% від загального обсягу доходів) і заробітної плати (32,6%).

Розмір середньомісячної заробітної плати зростає, проте є меншим від середнього в Україні.

Рівень та якість життя населення, у першу чергу, пов'язані з забезпеченням кожної людини якісними медичними послугами, соціальним захистом, якісною освітою.

В області здійснюється реформування галузі охорони здоров'я. Протягом останніх років вжито комплекс заходів щодо поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я та надання медичної допомоги населенню.

Рівень народжуваності в області є значно нижчим від рівня смертності. Так, природне скорочення населення в області у 2010 році становило 7 тис.осіб, у 2015 році – 6,9 тис.осіб.

У 2016 році проводилась робота із реформування освіти: створено та організовано роботу 18 опорних шкіл та 67 філій; визначено базові ДНЗ та ЗНЗ з впровадження інклюзивної освіти (у 2016 році розпочато функціонування 5 інклюзивних груп у ДНЗ; працює 96 загальноосвітніх шкіл із інклюзивним навчанням).

Спостерігається щорічне зменшення кількості випускників навчальних закладів профтехосвіти (з 5787 осіб у 2010 році до 3195 осіб у 2015 році). У 2016 році фінансове забезпечення професійно-технічних навчальних закладів передано з державного бюджету до обласного та міських бюджетів без відповідної субвенції. Для вирішення проблем була створено регіональну раду професійно-технічної освіти, до складу якої увійшли представники всіх соціальних партнерів на ринку праці області. За результатами погоджено регіональне замовлення на підготовку робітничих кадрів у 2016 році та Перспективний план розвитку професійно-технічної освіти в Кіровоградській області на 2016-2018 роки.

Низькі темпи розвитку виробничої інфраструктури, житлово-комунального, готельного, дорожнього, вулично-дорожнього господарства, енергетичного сектору стримують економічне зростання малих міст і сільських територій.

Головними проблемами житлово-комунальної галузі є недостатнє фінансування підприємств, зниження їх конкурентоспроможності, застарілість обладнання, низька якість обслуговування, неефективне управління, несистемний підхід до їх розв'язання тощо.

Технічний стан основних фондів житлового фонду області та сфери житлово-комунального господарства свідчить про посилення тенденції до їх стрімкого фізичного та морального зношування. Так, у ветхому та аварійному стані перебуває 46,9% мереж комунального водопроводу, 25,4% каналізації, 33,2% теплових мереж, до категорії ветхих та аварійних належать 127 житлових будинків, або 25,5 тис.кв.м житла, понад 63,8% фізичного зносу має обладнання районного водопроводу "Дніпро-Кіровоград".

Якісна вода є одним з найголовніших чинників впливу на здоров'я людини. Тому першочергова увага має бути зосереджена на створенні можливостей для ефективного водопостачання та водовідведення населених пунктів, у першу чергу – сільських територій.

Екологічний стан області потребує його покращення. Серед заходів щодо поліпшення стану довкілля, чинне місце займає розвиток загальної свідомості населення щодо збереження та догляду за навколишнім середовищем. Особливий акцент повинен робитися на формуванні екологічної культури дітей, молоді та інших верств населення.

Більшість сміттєзвалищ області перевантажена, а будівництво нових потребує відведення значних площ земельних ділянок. Сміттєзвалища призводять до забруднення ґрунтів, атмосфери, підземних і поверхневих вод.

Для забезпечення екологічної безпеки на території області мають бути створені відповідні умови для поліпшення та стабілізації стану довкілля за всіма його компонентами: повітря, водні та земельні ресурси.

Необхідно забезпечити підтримку стану автомобільних доріг на високому якісному рівні. Тому що, активний розвиток автодоріг сприяє зниженню частки транспортних витрат в собівартості продукції, пожвавленню економічної роботи підприємств, зростанню конкурентоздатності дорожньої мережі, від якої у

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

першу чергу залежить збільшення обсягів транзитних перевезень, розвиток автотуризму, зміцнення економіки області в цілому.

Кіровоградська область має об'єктивні і вагомні передумови для розвитку туризму: природно-кліматичний та історико-культурний потенціал, мальовничі ландшафти, привабливі туристичні маршрути, архітектурні пам'ятки, мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду, рекреаційні можливості.

Проте, незважаючи на ці ресурси, існуючі об'єкти для проживання й дозвілля, інфраструктура і рівень наявних туристичних послуг не дозволяють забезпечити достатньо передумов. Крім того, важливим фактором використання туристичного потенціалу є ефективна промоція відповідних продуктів та послуг на туристичних ринках.

Малий та середній бізнес (МСБ) - є соціально-економічним фундаментом, без якого не можливий сталий розвиток. В області саме середній бізнес багато в чому визначає темпи економічного зростання, структуру та якість внутрішнього регіонального продукту. Основна його функція, що є надзвичайно важливою – соціальна (створення робочих місць, професійне навчання тощо).

Підтримка МСБ має здійснюватися у формі розбудови інституційної інфраструктури разом із заходами, спрямованими на покращення середовища для ведення бізнесу. Роль установ із підтримки МСБ має також передбачати розвиток підприємницького духу та підприємницьких навичок населення.

Важливим внеском у питанні мобілізації активних мешканців до розвитку області, є залучення широких кіл громадськості до процесу розробки регіональної Стратегії та Плану заходів з її реалізації.

Сучасний світ динамічно змінюється і вимагає від людини швидкої адаптації до нових реалій. На жаль, більшість державних сфер – освіта, медицина, соціальний захист не встигають привести свої можливості у відповідності з вимогами сучасності. Отже регіональна та місцева влада мають допомагати жителям регіону, передусім – молоді, набувати нових знань, якостей і вмінь, які потрібні в сучасному суспільстві.

На жаль, обмеженість повноважень та ресурсів на регіональному рівні не дозволяють провести масштабні зміни у короткий термін. Тому, до Програми 2 відібрано проектні ідеї, які здатні стати важливими кроками на шляху до високого рівня і якісного життя населення Кіровоградської області.

Головною метою зазначеної Програми є створення умов для ефективної зайнятості населення; розвитку регіонального ринку послуг, підвищення рівня їх доступності, безпеки та якості; зміцнення транзитного і туристичного потенціалу області; стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу.

Програма 2 прямо відповідає Стратегічній цілі "2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток".

Програма "2.Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток" кореспондується з програмою "1. Підвищення ефективності використання економічного потенціалу області" (Програма 1).

Структура програми

В основу Програми ввійшли проектні ідеї, сформовані групою регіональних експертів під час робочих засідань, а також відібрані з тих пропозицій, які надійшли в рамках збору проектних ідей.

Програма "2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток" складається з трьох напрямів, що охоплюють 20 проектів.

Проекти	Відповідальні	Територія, на яку проект матиме вплив
Напрямок 2.А. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу		
Підтримка експлуатаційного стану комунальних доріг на високому якісному рівні	Департамент житлово-комунального господарства, департамент інфраструктури та промисловості облдержадміністрації, Знам'янський, Кіровоградський, Олександрійський, Світловодський міськвиконкоми, Новоукраїнська райдержадміністрація, Новоукраїнська ОТГ, Благовіщенська, Олександрівська райдержадміністрація	м.Кропивницький, м.Олександрія, м.Знам'янка, м.Світловодськ, м.Новоукраїнка, м.Благовіщенське, Олександрівський район
Напрямок 2.В. Розвиток сучасної індустрії послуг як основи постіндустріального поступу		
Реконструкція і будівництво об'єктів каналізаційного господарства у населених пунктах області	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації, Благовіщенська, Гайворонська, Маловисківська, Долинська райдержадміністрації, Бобринецька ОТГ, Світловодський міськвиконком	м. Благовіщенське, Благовіщенський район, м. Мала Виска, Маловисківський район, м. Бобринець, Бобринецький район, м. Світловодськ, Світловодський район, Гайворонський район, Долинський район
Забезпечення населення області якісною питною водою	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації, Голованівська, Долинська, Знам'янська, Олександрівська, Петрівська, Світловодська, Новомиргородська райдержадміністрації, Олександрійський	Долинський район, Знам'янський район, Олександрівський район, Голованівський район, Петрівський район, м.Новоукраїнка, Світловодський район, Новомиргородський район, м.Олександрія, м.Бобринець,

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Проекти	Відповідальні	Територія, на яку проект матиме вплив
	міськвиконком, Новоукраїнська ОТГ, Бобринецька ОТГ	Бобринецький район
Модернізація основних фондів та зміцнення матеріально-технічної бази ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації	ОКВП "Дніпро-Кіровоград",
Реконструкція водогону, реконструкція каналізаційних очисних споруд та цеху механічного зневоднення осаду стічних вод ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	Департамент житлово-комунального господарства, департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Знам'янська, Маловисківська, Олександрійська райдержадміністрації, Кіровоградський міськвиконком	Маловисківський район, м.Знам'янка, Знам'янський район, м.Кропивницький, Олександрійський район
Розвиток туристично-рекреаційного комплексу області та формування позитивного туристичного іміджу регіону	Департамент культури, туризму та культурної спадщини облдержадміністрації, міськвиконкоми, об'єднані територіальні громади	Кіровоградська область
Інвентаризація пам'яток (об'єктів) археологічної спадщини	Департамент культури, туризму та культурної спадщини облдержадміністрації, Олександрійська райдержадміністрація	Олександрійський район
Збереження культурних цінностей області	Департамент культури, туризму та культурної спадщини, департамент екології та природних ресурсів, управління капітального будівництва облдержадміністрації, Бобринецька райдержадміністрація, Кіровоградський міськвиконком, Олександрійський міськвиконком, Світловодський міськвиконком	Кіровоградська область
Збереження регіональних традицій та розвиток української культури	Департамент культури, туризму та культурної спадщини облдержадміністрації, районні державні адміністрації,	Кіровоградська область

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Проекти	Відповідальні	Територія, на яку проект матиме вплив
	міськвиконкоми, об'єднанні територіальні громади.	
Будівництво регіональних полігонів твердих побутових відходів та придбання спеціалізованої техніки для потреб комунальних підприємств області	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації, Олександрівська райдержадміністрація, Маловисківська міська об'єднана територіальна громада Маловисківська райдержадміністрація	Олександрівський район, Знам'янський район, м.Мала Виска, Маловисківський район
Напрямок 2.С. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання		
Комфортні умови - якісна освіта	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, Кіровоградський міськвиконком, Кіровоградська, Олександрійська, Онуфріївська, Компаніївська, Новоукраїнська райдержадміністрації	м.Кропивницький, Олександрійський, Компаніївський, Новоукраїнський, Онуфріївський райони
Створення науково-технічного центру для дослідження та впровадження новітніх технологій	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, обласний навчально-виховний комплекс (гімназія-інтернат-школа мистецтв)	Кіровоградська область
"Живий звук"	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації	Кіровоградська область
Забезпечення інтернатних закладів системи соціального захисту населення області санітарним транспортом	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації	Кіровоградська область
Будівництво нової будівлі поліклініки КЗ "Кіровоградський обласний онкологічний диспансер"	Департамент охорони здоров'я, управління капітального будівництва облдержадміністрації	Кіровоградська область
Відкриття гемодіалізного центру, м.Олександрія	Олександрійський міськвиконком, департамент охорони здоров'я, управління капітального будівництва	м.Олександрія, Світловодськ, Олександрійський, Світловодський, Петрівський, Онуфріївський райони

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Проекти	Відповідальні	Територія, на яку проект матиме вплив
	облдержадміністрації	
Поліпшення кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів області	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, управління капітального будівництва облдержадміністрації, Олександрівська райдержадміністрація Устинівська райдержадміністрація Кіровоградський міськвиконком	Олександрівський, Устинівський райони, м.Кропивницький
Проведення реконструкцій та капітальних ремонтів ЛПЗ області	Департамент охорони здоров'я, управління капітального будівництва облдержадміністрації Бобринецька, Голованівська, Компаніївська, Новгородківська, Олександрівська райдержадміністрації Кіровоградський міськвиконком	Бобринецький, Голованівський Компаніївський, Новгородківський, Олександрівський райони, м.Кропивницький
Поліпшення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів області	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, Олександрівська, Олександрійська, Онуфріївська, Устинівська райдержадміністрація	Олександрівський, Олександрійський, Онуфріївський, Устинівський райони.
Підтримка малого та середнього бізнесу – запорука економічного зростання області	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації.	Кіровоградська область

Напрямок 2.А. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу

Реалізація напрямку "Розвиток транспортно-транзитного потенціалу" має за мету поліпшення якості автомобільних доріг; підвищення якості, безпеки та ефективності перевезень, зниження рівня техногенного навантаження транспорту на довкілля.

Напрямок 2.А. спрямований на розвиток транзитного потенціалу регіону через реалізацію проектів, які передбачають: приведення у відповідність стану дорожнього покриття вимогам норм і стандартів з безпеки дорожнього руху, покращення ефективності використання транспортних засобів.

Напрямок 2.В. Розвиток сучасної індустрії послуг, як основи постіндустріального поступу

Метою реалізації напрямку "Розвиток сучасної індустрії послуг, як основи постіндустріального поступу" є удосконалення системи житлово-комунальних послуг і підвищення якості їх надання; комплексний розвиток ринку рекреаційних і туристичних послуг, збереження культурної спадщини та розвиток сфери культури, раціональне використання природно-ресурсного потенціалу області.

Напрямок 2.В. спрямований на формування та розвиток регіонального ринку послуг, підвищення рівня їх доступності, безпеки та якості через реалізацію проектів, які дають змогу забезпечити:

стале функціонування і розвиток систем теплопостачання, водопостачання та водовідведення;

якісною питною водою мешканців населених пунктів області; покращити режим водопостачання населених пунктів;

збільшення кількості функціонуючих об'єктів історико-культурної та природної спадщини, туристично-рекреаційної та соціально-культурної інфраструктури;

вдосконалення системи охорони навколишнього середовища.

Напрямок 2.С. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання.

Реалізація напрямку "Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання" має за мету упровадження раціональних форм організації життєдіяльності у праці, побуті, відпочинку, розвитку та відновленні особистості.

Впровадження проектів напрямку 2.С. передбачає вплив на покращення ситуації у соціальній сфері таким чином, щоб:

послабити негативні демографічні тенденції;

зменшити дисбаланс на ринку праці, забезпечити якість та доступність освіти, ефективність управління нею;

охопити соціальною підтримкою населення, яке її потребує, підвищення ефективності виплат соціальної допомоги;

поліпшити стан надання допомоги населенню у закладах охорони здоров'я;

забезпечити розвиток підприємницької ініціативи громадян і самозайнятості населення.

Часові рамки і засоби реалізації

Програма "2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток" включає в себе 3 напрями, які складаються з 20 проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для сталого розвитку регіону. Програма реалізовуватиметься упродовж 2018 – 2020 років.

Впровадження проектів цієї програми можливе через:
 залучення коштів державного бюджету, зокрема державного фонду регіонального розвитку, відповідних субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам та в рамках інших галузевих бюджетних програм;
 внесення заходів до щорічної програми економічного і соціального розвитку, галузевих регіональних програм;
 залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
 залучення коштів місцевих бюджетів (де це передбачено умовами проекту).

Очікувані результати та показники

Успішна реалізація проектів Програми "2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток", має сприяти досягненню таких результатів:

продовжено реконструкцію та модернізацію ОКВП "Дніпро – Кіровоград";
 забезпечено стале функціонування і розвиток систем теплопостачання, водопостачання та водовідведення;
 поліпшено якість питної води для мешканців населених пунктів області та покращено режим водопостачання населених пунктів;
 поліпшено умови надання послуг населенню у закладах охорони здоров'я, освіти, культури та соціального захисту;
 забезпечено підтримку малому та середньому бізнесу області.

Показники:

щільність автомобільних доріг загального користування з твердим покриттям державного та місцевого значення вищої категорії (I та II категорії), км. доріг на 1 тис. кв. км території;
 середньомісячна заробітна плата (номінальна), гривень;
 загальний коефіцієнт вибуття сільського населення (на 1 тис. наявного сільського населення), %;
 забезпеченість населення лікарями всіх спеціальностей (на 10 тис. наявного населення на кінець року), лікарів;
 рівень обладнання загальної площі житлового фонду водопроводом у міській місцевості, %;
 рівень обладнання загальної площі житлового фонду водопроводом у сільській місцевості, %;
 рівень смертності на 1 тис. населення, (‰);
 демографічне навантаження на 1 тис. осіб постійного населення у віці 16-59 років (міська місцевість), (‰);
 демографічне навантаження на 1 тис. осіб постійного населення у віці 16-59 років (сільська місцевість), (‰);

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

охоплення дітей дошкільними навчальними закладами (міська місцевість), %;

охоплення дітей дошкільними навчальними закладами (сільська місцевість), %;

питома вага утилізованих відходів у загальному обсязі утворення, (%);

рівень безробіття за методологією Міжнародної організації праці, %;

площа земель природно-заповідного фонду, тис. га;

питома вага площі природно-заповідного фонду до площі області, %.

Орієнтовний фінансовий план

Назви проєктів	Вартість, тис. грн.			
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Разом
Напрямок 2.А. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу				
Підтримка експлуатаційного стану комунальних доріг на високому якісному рівні	85976,8	47570,0	22263,3	155810,1
Усього: 1 проєкт	85976,8	47570,0	22263,3	155810,1
Напрямок 2.В. Розвиток сучасної індустрії послуг як основи постіндустріального поступу				
Реконструкція і будівництво об'єктів каналізаційного господарства у населених пунктах області	24527,1	21158,8	16195,7	61881,6
Забезпечення населення області якісною питною водою	27128,2	21692,3	14790,0	63610,5
Модернізація основних фондів та зміцнення матеріально-технічної бази ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	762194,7	591239,6	-	1353434,3
Реконструкція водогону, реконструкція каналізаційних очисних споруд та цеху механічного зневоднення осаду стічних вод ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	64543,6	37878,6	-	102422,2
Розвиток туристично-рекреаційного комплексу області та формування позитивного туристичного іміджу регіону	1683,0	1620,0	1655,0	4958,0
Інвентаризація пам'яток (об'єктів) археологічної спадщини	20,0	40,0	-	60,0
Збереження культурних цінностей області	4492,6	20771,5	38353	63617,1
Збереження регіональних традицій та розвиток української культури	3270,3	6312,9	5727,5	15310,7
Будівництво регіональних полігонів твердих побутових відходів та придбання спеціалізованої техніки для потреб комунальних підприємств області	10918,9	2830	2833,1	16582,0
Усього: 9 проєктів	898778,4	703543,7	79554,3	1681876,4
Напрямок 2.С. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання				
Комфортні умови - якісна освіта	10737,5	14400,0	13300,0	38437,5
Створення науково-технічного центру для дослідження та впровадження новітніх технологій	1400,0	590,0	-	1990,0
"Живий звук"	400,0	-	-	400,0
Забезпечення інтернатних закладів системи	3000,0	2000,0	-	5000,0

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

Назви проектів	Вартість, тис. грн.			
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Разом
соціального захисту населення області санітарним транспортом				
Будівництво нової будівлі поліклініки КЗ "Кіровоградський обласний онкологічний диспансер"	40424,7	40424,5	-	80849,2
Відкриття гемодіалізного центру, м.Олександрія	5000,0	-	-	5000,0
Поліпшення кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів області	6954,1	5900,0	900,0	13754,1
Проведення реконструкцій та капітальних ремонтів ЛПЗ області	50569,9	50615,0	46000,0	147184,9
Поліпшення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів області	3840,0	1650,0	1150,0	6640,0
Підтримка малого та середнього бізнесу – запорука економічного зростання області	3015,0	3015,0	3015,0	9045,0
Усього: 10 проектів	125341,2	118594,5	64365	308300,7
Усього за програмою: 20 проектів	1110096,4	869708,2	166182,6	2145987,2

3.3. Програма 3. Запровадження сучасних моделей та успішних практик управління та формування інфраструктури

Стан і проблеми

Умовою вдосконалення регіональної політики є розвиток громадянського суспільства, самоорганізації населення, соціального діалогу, державно-приватного партнерства, соціальної відповідальності для нарощування соціального капіталу, активного залучення та участі населення в прийнятті рішень, які зачіпають його інтереси на різних рівнях та в різних сферах життєдіяльності. Розвиток регіону означає такий режим функціонування регіональної системи, який забезпечує позитивну динаміку параметрів рівня та якості життя населення, що проживає на цій території.

Третина населення області проживає в сільській місцевості та селищах, де традиційно є найнижча концентрація ресурсів усіх видів, недостатній розвиток інфраструктури.

Утримання малонаселених територій, як правило, вимагає значного обсягу ресурсів, не підкріплених базою податкових надходжень.

Органи місцевого самоврядування віддалених населених пунктів в умовах обмеженості ресурсів не в змозі забезпечити доступ громадян до публічної інформації, адміністративних послуг, забезпечити гідний рівень благоустрою.

Становлення місцевого самоврядування, розвиток спроможних територіальних громад як основного інструменту народовладдя, створює умови для залучення додаткових ресурсів на розвиток громад, у тому числі – сільських. Місцеве самоврядування у своїй повсякденній діяльності потребує інформаційного, консультаційного забезпечення і підтримки.

Структура програми

Програма складається з напряму 3.А. "Вдосконалення системи регіонального управління"

Для успішної реалізації Програми необхідно зосередити ресурси і зусилля на таких завданнях:

1) визначення обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, здатної забезпечити доступність та якість послуг, що надаються такими органами;

2) досягнення оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади шляхом передачі функцій виконавчої влади від місцевих держадміністрацій виконавчим органам рад відповідного рівня;

3) здійснення бюджетної децентралізації, в тому числі шляхом перерозподілу загальнодержавних податків, забезпечення гарантованої Конституцією України автономності місцевих бюджетів, закріплення за кожною ланкою самоврядування стабільної дохідної бази для реалізації їх функцій та стимулювання податкостроможності громад;

4) створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для зміцнення економічної бази розвитку територіальних громад;

5) забезпечення доступності та якості публічних послуг.

Виконання зазначених завдань буде здійснюватися у рамках реалізації заходів відповідних обласних та місцевих програм, зокрема:

щорічних програм економічного і соціального розвитку Кіровоградської області та відповідних територій;

програми інформатизації Кіровоградської області "Електронна Кіровоградщина" на 2017-2019 роки;

програми підтримки місцевих органів виконавчої влади з питань реалізації ними делегованих та владних повноважень у Кіровоградській області на 2016-2018 роки;

обласної програми сприяння розвитку громадянського суспільства в Кіровоградській області на 2016-2020 роки;

обласної комплексної програми соціальної підтримки учасників антитерористичної операції і членів їх сімей, сімей загиблих учасників АТО та вшанування пам'яті загиблих до 2020 року та ін.

Реалізація цих завдань сприятиме активізації мешканців області та посиленню інституційної спроможності органів місцевого самоврядування.

Упровадження зазначеної Програми можливе через:

залучення коштів державного бюджету, зокрема державного фонду регіонального розвитку, відповідних субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам та в рамках інших галузевих бюджетних програм;

внесення заходів до щорічної програми економічного і соціального розвитку, галузевих регіональних програм;

План реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року

залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;

залучення коштів місцевих бюджетів (де це передбачено умовами проекту).

4. Основні суб'єкти реалізації Стратегії - 2020

Матриця основних суб'єктів та їх роль у впровадженні Плану заходів Стратегії - 2020 у 2018-2020 роках представлені у таблиці:

Суб'єкти	Участь у впровадженні	Участь у фінансуванні	Участь у моніторингу і оцінці (МіО)
Обласна, районні адміністрації та органи місцевого самоврядування	В якості партнерів здійснення проектів або бенефіціарів їх результатів	Спільне фінансування реалізації проектів	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Центральні органи виконавчої влади	В якості партнерів здійснення проектів для відповідних галузей	Спільне фінансування проектів, в яких вони конкретно зацікавлені	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Проекти та програми міжнародної технічної допомоги	Надання (міжнародної) технічної допомоги (за потребою)	Спільне фінансування більшості проектів	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Приватні інвестори і підприємства	Учасники в проектах з приватним компонентом в якості бенефіціарів або партнерів реалізації проектів	Фінансовий внесок в реалізацію проектів з приватним компонентом	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Обласні, районні і місцеві зацікавлені сторони	В якості партнерів або бенефіціарів проектів, в яких вони безпосередньо зацікавлені	Спільне фінансування здійснення проектів, від яких вони мають безпосередню вигоду	Надання інформації для моніторингу й наступної діяльності
Спеціалізовані НУО, асоціації та установи	Управління проектами у сферах, де вони можуть продемонструвати відповідні знання/рекомендації	Головним чином у зв'язку із заходами зі збору коштів	Підготовка звітів і ввідних ресурсів для моніторингу відповідних проектів
Університети, інститути, освітні заклади	Забезпечення практичних знань (ноу-хау), технічної допомоги	Спільне фінансування проектів, в яких вони зацікавлені	Фахові знання, дані і статистичні звіти для моніторингу у відповідних сферах
Агенція регіонального розвитку	Запуск проектів (розробка описів проектів, організація запрошення до торгів, лобювання, нагляд)	Ключова дійова особа у зборі коштів для реалізації Стратегії	Моніторинг реалізації проектів

Зміст

Перелік скорочень	1
1. Методологія та процес підготовки Плану заходів з реалізації Стратегії - 2020	2
2. Короткий виклад аналізу стану та результатів розвитку економіки області	8
3. Програми Плану заходів з реалізації Стратегії	11
3.1. Програма 1. Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу області	11
Стан і проблеми	11
Структура Програми	14
Напрямок 1.А. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області	16
Напрямок 1.В. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору	17
Напрямок 1.С. Розвиток сільських територій та розбудова соціальної інфраструктури	18
Напрямок 1.Д. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області	18
Часові рамки і засоби реалізації	19
Очікувані результати та показники	19
Орієнтовний фінансовий план	20
3.2. Програма 2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток	21
Стан і проблеми	21
Структура Програми	25
Напрямок 2.А. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу	28
Напрямок 2.В. Розвиток сучасної індустрії послуг як основи постіндустріального поступу	29
Напрямок 2.С. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання	29
Часові рамки і засоби реалізації	29
Очікувані результати та показники	30
Орієнтовний фінансовий план	31
3.3. Програма 3. Запровадження сучасних моделей та успішних практик управління та формування інфраструктури	32
Стан і проблеми	32
Структура Програми	33
Напрямок 3.А. Вдосконалення системи регіонального управління	33
4. Основні суб'єкти реалізації Стратегії - 2020	34
5. Каталог проектів	35
5.1. Проекти програми "1: Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу області"	35

Проекти напряму "1.А. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області"

Проекти напряму "1.В. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору"

Проекти напряму 1.С. Розвиток сільських територій та розбудова соціальної інфраструктури

Проекти напряму 1.Д. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області

5.2. Проекти програми "2: Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток"

Проекти напряму "2.А. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу"

Проекти напряму "2.В. Розвиток сучасної індустрії послуг як основи постіндустріального поступу"

Проекти напряму "2.С. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання"

5.3. Проекти програми "3. Запровадження сучасних моделей та успішних практик управління та формування інфраструктури"

Проекти напряму "3.А. Вдосконалення системи регіонального управління"

Зміст